

Оскар Уайлд

Себелюбивият великан

Всеки следобед, на връщане от училище, децата се отбиваха да поиграят в градината на великана.

Това бе голяма, хубава градина с мека зелена трева. Тук-там от тревата се издигаха цветя, прекрасни като звезди, и имаше дванадесет праскови, които напролет се покриваха с нежен розовобисерен цвят, а наесен даваха богат плод. Птичките кацаха по дърветата и пееха тъй сладко, че децата прекъсваха игрите си, за да ги послушат.

– Колко щастливи сме тука! – викаха си те едно на друго.

Един ден великанът се завърна. Беше отишъл на гости при своя приятел, огромния корнуолски людоед, и беше останал при него седем години. След като седемте години бяха изминали и бе казал всичко, което имаше да казва (защото говорът му беше ограничен), той реши да се върне в собствения си замък. Като си дойде, видя децата да играят в градината.

– Какво правите там? – извика той с много груб глас и децата се разбягаха. – Моята градина си е моя градина – продължи великанът. – Всеки може да разбере това и аз не ще позволя никому да играе в нея освен самият аз.

После я загради от всички страни с висока стена и сложи табела:

НАРУШИТЕЛИТЕ ЩЕ БЪДАТ ПРЕСЛЕДВАНИ

Той беше много себелюбив великан.

Бедните деца нямаха сега къде да играят. Опитаха се да играят на пътя, но той бе прашен, осеян с остри камъни и не им се хареса. Те обикаляха около високата стена, когато излизаха от училище, и си приказваха за прекрасната градина от другата ѝ страна.

– Колко щастливи бяхме там! – казваха си те.

После дойде пролетта и по цялата страна имаше цветенца и птиченца. Само в градината на себелюбивия великан бе още зима. Птичките не искаха да пеят в нея, понеже нямаше деца, а дърветата забравиха да цъфнат. Веднъж едно хубаво цвете подаде глава от тревата, но като видя табелата, стана му толкова мъчно за децата, че отново се скри под земята и потъна в сън. Единствените, които бяха доволни, бяха снегът и мразът.

– Пролетта е забравила тази градина – викаха те – и ние ще си живеем тук цяла година!

Снегът покри земята с голямата си бяла наметка, а мразът посребри всички дървета. Те поканиха северния вятър да им дойде на гости и той дойде. Загърнат с кожи, той реवेशе по цял ден из градината и събори шапките на комините.

– Това е чудесно кътче – рече той. – Трябва да поканим градушката да ни споходи.

Така дойде и градушката. Всеки ден по три часа трополеше тя върху покрива на замъка, докато изпочупи повечето плочи, а след това се втурваше с всички сили да обикаля градината. Тя беше облечена в сиво и дъхът ѝ бе като лед.

– Не мога да разбера защо пролетта е толкова закъсняла – казваше себелюбият великан, седнал пред прозореца и загледан навън към своята студена бяла градина. – Надявам се, че ще настъпи промяна във времето.

Но пролетта не дойде изобщо, нито пък лятото. Есента даде златен плод във всяка градина, ала в градината на великана не даде нито един. „Той е твърде себелюбив“ – рече тя. И там все си оставаше зима и северният вятър, и градушката, и мразът, и снегът кръжаха между дърветата.

Една сутрин великанът лежеше буден в леглото, когато чу някаква хубава музика. Тя прозвуча много сладко и той реши, че сигурно наблизо минават царските музиканти. Всъщност това беше само една малка сипка, която пееше пред неговия прозорец, но той толкова отдавна не беше чувал птичка да пее в градината, че му се стори да е най-хубавата музика на света. Тогава градушката престана да танцува над неговата глава, а северният вятър спря да реве и чудно ухание го лъхна през широко отворения прозорец.

– Пролетта, изглежда, е дошла най-после – рече великанът, скочи от леглото и погледна навън.

Какво видя той?

Той видя най-изумителна гледка. През малка дупка в стената децата се бяха промъкнали в градината и насядали по клоните на дърветата. На всяко дърво, което можеше да види, имаше по едно малко дете. А дърветата се бяха така зарадвали, задето децата са пак при тях, че се бяха покрили с цвят и нежно размахваха клони над главите на малките. Птичките прехвърчаха насам-натам и чуруликаха от възторг, а цветята надзъртаха през зелената трева и се смееха. Картината беше възхитителна; само в единия ъгъл бе още зима. Това беше най-далечният ъгъл на градината и там стоеше едно момченце. То беше тъй малко, че не можеше да стигне клоните на дървото и обикаляше около него с горчив плач. Бедното дърво бе още цялото покрито със скреж и сняг и северният вятър духаше и реवेशе над него.

– Покатери се, момченце – казваше дървото и навеждаше клоните

си, колкото можеше по-надолу, но момченцето бе твърде мъничко.

И докато гледаше навън, сърцето на великана се стопи.

– Колко съм бил себелюбив! – каза той. – Сега зная защо пролетта не е искала да дойде тука. Аз ще сложа това бедно момченце навърх дървото, а след това ще съборя стената и мойта градина ще бъде детско игрище за вечни времена. – Той наистина съжаляваше за предишната си постъпка.

Тогава великанът слезе полекичка долу, отвори съвсем тихо входната врата и влезе в градината. Но когато го видяха, децата така се уплашиха, че избягаха и в градината отново настъпи зима. Само мъничкото момченце не избяга, понеже очите му бяха така пълни със сълзи, че не можа да види приближаващия се великан. А великанът тихичко пристъпи зад него, взе го нежно в ръка и го сложи на дървото. И дървото веднага се покри с цвят, птичките долетяха и запяха на него, а момченцето протегна двете си ръце, обви ги около врата на великана и го целуна. А другите деца, когато видяха, че великанът не е вече лош, се върнаха тишешком и заедно с тях се върна пролетта.

– Сега това е ваша градина, дечица – каза великанът, взе огромна брадва и събори стената.

И по пладне, на път за пазара, хората видяха великана да играе с децата в най-хубавата градина, която бяха някога виждали.

Те играха целия ден, а вечерта дойдоха да пожелаят на великана лека нощ.

– Но къде е вашето другарче? – попита той – Момченцето, което сложих на дървото. – Великанът го беше обикнал най-много, понеже то го беше целунало.

– Не знаем – отговориха децата. – Отишло си е!

– Трябва да му кажете утре непременно да дойде – каза великанът. – Ала децата отвърнаха, че не го знаели къде живее и никога не го били виждали преди, и великанът много се натъжи.

Всеки следобед, когато училището ги пуснеше, децата идваха и играеха с великана. Ала момченцето, което беше обикнал, не се мярна никога вече. Великанът бе много добър с всички деца, но въпреки това копнееше да види първото си приятелче и често говореше за него.

– Как бих искал да го видя! – казваше той. Минаха години и великанът много остаря и изнемошя. Не можеше вече да тича и да играе, затова седеше в огромно кресло, гледаше децата и техните игри и се възхищаваше на градината си.

– Аз имам много хубави цветя – казваше той, – но децата са най-

хубави между всички цветя.

Една зимна утрин великанът се обличаше и погледна през прозореца. Той не мразеше зимата сега, понеже знаеше, че тя не е нищо друго освен спяща пролет и че цветята си почиват.

Изведнъж той затърка очи в изненада и продължи да се вира и да се вира. Това наистина бе удивителна гледка. В най-далечния ъгъл на градината стоеше дърво, цяло покрито с хубав бял цвят. Клоните му бяха златни и сребърни плодове висяха от тях, а под него стоеше момченцето, което беше обикнал.

Зарадван, великанът изтича долу и изскочи във в градината. Но когато дойде съвсем наблизко, лицето му се зачерви от гняв и той каза:

– Кой е посмял да те нарани? – Защото върху дланите на момченцето имаше следи от два гвоздеа и следи от други два гвоздеа имаше на крачетата.

– Кой е посмял да те нарани? – извика великанът. – Кажете ми, та да взема мечта си и да го убия!

– Недей! – отговори детето. – Това са раните на любовта.

– Кой си ти? – попита великанът. Странно благоговение го обзе и той коленичи пред малкото дете.

А детето се засмя на великана и му каза:

– Ти ми позволи веднъж да играя в твоята градина; днес ще дойдеш с мен в моята градина, която е раят.

И когато дотичаха същия следобед, децата намериха великана да лежи мъртъв под дървото, целият покрит с бял цвят.

КРАЙ

© Оскар Уайлд
© 1977 Сидер Флорин, превод от английски

Oscar Wilde
The Selfish Giant

Източник: <http://bezmonitor.com>
Сканиране и разпознаване: Тони
Профиздат – София, 1977

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2010>]